

2. MAJ 2024

Regulering af netselskaber for bestyrelsesmedlemmer

program

Regulering af netselskaber for bestyrelsesmedlemmer

09.30

Registrering, kaffe og brød

10.00

- ↪ Regulering af energisektoren
- ↪ Aktørerne i elsektoren
- ↪ Netselskaber i en energikoncern
- ↪ Emner i elforsyningsloven og bekendtgørelser:

Bevilling, habilitet, markedsmæssighed, udbud af nettab, særskilt identitet, neutral adfærd, netregler, økonomisk regulering og tariffer

12.00

- ↪ Frokost

12.45

- ↪ Emner i elforsyningsloven og bekendtgørelser

Vedligehold og udbygning af nettet (netudviklingsplaner), adgang til nettet (tilslutning), beredskab og cyber-sikkerhed, måleransvaret, datahubben, datafrisættelse, fortrolige oplysninger og ikke-diskrimination, dataadskillelse, intern overvågning

program

14.30

- ↪ Kaffe og kage

14.50

- ↪ Vi fortsætter med emner i elforsyningsloven og bekendtgørelser, jf. ovenstående.
- ↪ Centrale myndigheder
- ↪ Opsamling vedr. bestyrelsens rolle som led i uafhængig varetagelse af netselskab og neutral adfærd.

15.45

- ↪ afslutning og evaluering

Dagens undervisere

Malte Hvid, økonom

Peter Kjær Hansen, ingeniør

Christina Mary Moshøj, jurist

Mette Louise Horneman, jurist

Om Green Power Denmark

Repræsenterer 1.500 medlemmer, 800 lavsmedlemmer og 200 medlemmer af associerede foreninger.

Etableret den 23. marts 2022

Ca. 125 ansatte

Kontorer i København, Aarhus og Bruxelles

Vores medlemmer dækker hele værdikæden fra producenter af møtrikken i vindmøllen til små og store VE-producenter samt operatørerne af elnettet og elhandelselskaberne, der sælger strømmen til forbrugeren.

”Bestyrelsen skal samlet set have tilstrækkelig viden om de lovgivningsmæssige rammer for varetagelse af netvirksomhed efter lov om elforsyning og regler fastsat i medfør af loven, herunder for sikring af uafhængig varetagelse af netvirksomhed og neutral adfærd. ”

Elforsyningsloven (Lovbekendtgørelse nr. 1248 af 24. oktober 2023 om elforsyning) blev vedtaget i juni 1999, men er ændret mange gange siden.

Der er udstedt mange (over 60) bekendtgørelser i medfør af elforsyningsloven, men langt fra alle er relevante for netvirksomheder.

På dette kursus gives et indblik i nogle udvalgte centrale bestemmelser særligt for så vidt angår uafhængighed og neutral adfærd.

Reguleringen af elsektoren

Grundlæggende reguleringen af elsektoren.

Elforsyningssektoren er en del af EU's indre energimarked.

EU's indre energimarked refererer til et integreret og liberaliseret energimarked inden for Den Europæiske Union (EU).

Målet med dette marked er at skabe et effektivt, konkurrencepræget og bæredygtigt energisystem på tværs af medlemslandene.

Dette indebærer en harmonisering af lovgivning, infrastruktur og politikker for at skabe et fælles marked for elektricitet og naturgas.

Overordnede principper i liberaliseringspakkerne

Ikke-diskrimination, ligebehandling og gennemsigtighed

- 1. Fri bevægelighed for energi:** På linje med de overordnede principper om fri bevægelighed inden for EU sikrer dette princip, at elektricitet og (natur)gas, kan flyde frit over grænserne mellem medlemsstaterne uden unødvendige hindringer, herunder gennem net på tværs af landegrænser. Det forventes, at også brint vil blive omfattet af det indre energimarked, som en gasart.
- 2. Adskillelse af net fra andre aktører:** Der er implementeret foranstaltninger for at liberalisere energimarkederne, hvilket indebærer adskillelse af energiproduktion og elhandel fra distribution for at fremme konkurrence og forhindre monopolistiske situationer. Der er også fastsat regler om adskillelse fra nyere aktører (energilager, aggregatorer, mm)
- 3. Netadgang og tredjepartsadgang:** Principperne om netadgang og tredjepartsadgang sikrer, at energiproducenter og forbrugere har lige muligheder for at få adgang til eltransmissions- og distributionsnettet. Dette fremmer konkurrence og hindrer diskrimination.
- 4. Gennemsigtighed og markedsinformation:** Der er krav om, at markedet skal være gennemsigtigt, og at der skal være tilgængelig information om priser, kontrakter og markedsvilkår. Dette hjælper med at skabe tillid og fremmer konkurrence.
- 5. Regulering og tilsyn:** Der skal være uafhængige reguleringsorganer og tilsynsmyndigheder der at overvåger markedet, håndhæver regler og sikre fair konkurrence. Dette skal bidrage til at beskytte forbrugernes interesser og opretholde integriteten af markedet.
- 6. Forbrugerbeskyttelse:** EU's indre energimarked sigter mod at beskytte forbrugerne ved at sikre gennemsigtighed, rimelige priser og let adgang til information. Forbrugerne har ret til at vælge deres energileverandør og skal have oplysninger om priser og kontraktvilkår.
- 7. Fremme af vedvarende energi:** Det indre energimarked skal fremme integrationen af vedvarende energikilder i elmarkedet ved at fastsætte mål og støtteordninger for vedvarende energiproduktion.

Central EU-bestemmelse for netselskaber

Elmarkedsdirektivets artikel 35

Er distributionssystemoperatøren (elnetselskab) en del af en vertikalt integreret virksomhed (elnet i samme koncern som el-handel og -produktion), skal vedkommende i det mindste være **uafhængig, hvad angår retlig form, organisation og beslutningstagning, af** andre aktiviteter, der ikke vedrører distribution.

Der skal være uafhængighed, hvad angår organisation og beslutningstagen. Dette inkluderer bl.a:

- ↪ Udskillelse af netselskabet i særskilt selskab
- ↪ Habilitetskrav.
- ↪ Krav om at netselskabets ledelse er uafhængighed i forhold til erhvervsmæssige interesser.
- ↪ Reel beslutningskompetence i netselskabet, herunder råden over nødvendige ressourcer. Dog er det muligt at samordne med moderselskabet i forhold til deres økonomiske og ledelsesmæssige tilsynsrettigheder.
- ↪ Krav om at tilsynsmyndighederne overvåger virksomheden, således at den ikke bruger den vertikale integration til at forvride konkurrencen.
- ↪ Krav om særskilt identitet for netselskabet, i forhold til kommunikation og identitet.

Dette er et sammendrag af artikel 35.

National regulering

EU-reguleringen, er suppleret med danske regler, der ofte er politisk aftalt.

Blandt andet er det politisk aftalt, at der skal gælde supplerende regler om habilitet, markedsmæssighed, dataadskillelse mv. Indtægtsrammereguleringen er ligeledes national.

Disse regler er implementeret i elforsyningsloven og i bekendtgørelser udstedt i medfør af loven sammen med EU-direktiver, der skal implementeres.

Reguleringen af elforsyningen

EU-regulering (primære):

- ↳ **Elmarkedsdirektivet, Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2019/944/EU af 5. juni 2019** (*implementeret i national lovgivning*)
- ↳ **Elmarkedsforordningen, Europa-Parlamentets og Rådets forordning 2019/943/EU af 5. juni 2019** (*direkte anvendelige*)
- ↳ **Netværkskoder**
- ↳ **REMIT, Europa-Parlamentets og Rådets forordning 2011/1227/EU af 25. oktober 2011 om integritet og gennemsigtighed på engrosmarkederne**

National regulering:

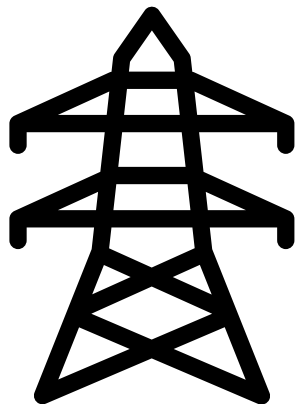
- ↳ **Elforsyningsloven**
- ↳ **Bekendtgørelser udstedt i medfør af elforsyningsloven**

Energisektorens aktører

Det kollektive elforsyningsnet

Et naturligt monopol

Naturligt monopol: Situation, som foreligger, når der af tekniske årsager kun kan være en enkelt virksomhed på et marked

Energinet

Transmissionsselskab med ansvar for det overordnede net i hele Danmark, herunder udlandsforbindelser og søkabler.

Selskab for el- og gas-transmissionsnettet samt varetager gaslageraktiviteter.

Statsligt selskab omfattet af elforsyningsloven og lov om Energinet.

Systemansvarlig virksomhed.

Driver transmissionsnet, datahub, fastsætter forskrifter, fastsætter tariffer, tilslutter producenter og forbrugere.

Distribution (netselskaber)

Der findes i dag 36 netselskaber i Danmark, som driver virksomhed i geografisk afgrænsede distributionsområder.

Mange netselskaber er koncernforbundne med anden elektricitetsvirksomhed, forsyningsvirksomhed mm.

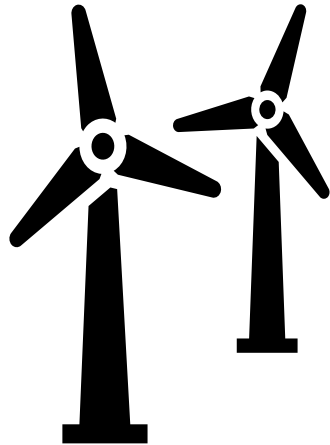
Forbrugerejede eller kommunalt ejede selskaber omfattet af elforsyningsloven, og som er tildelt bevilling.

Driver det underliggende net, har måleransvaret, fastsætter tariffer, tilslutter producenter og forbrugere mm.

Elsektorens aktører

kommercielle aktører og andre forsyninger

Andre aktiviteter skal drives adskilt fra det kollektive elforsyningsnet.

Producenter:

Vindmøller

Solceller

Kraftvarmeværker (biomasse,-
gas-og kulfyrede)

Andre konkurrenceudsatte elektricitetsaktiviteter:

Lageraktivitet (batterier)

Ladestanderaktiviteter

Aggregering

Elhandel mm

Elleverandører - til den enkelte
elkunde

Engroshandel (Nordpool)

Andre relevante aktører:

Fælles serviceselskaber i en
koncern

Fiberselskaber

Gadelys og andre forsyninger,
som vand,-varme-, og
spildevand

Borgerenergifælleskaber

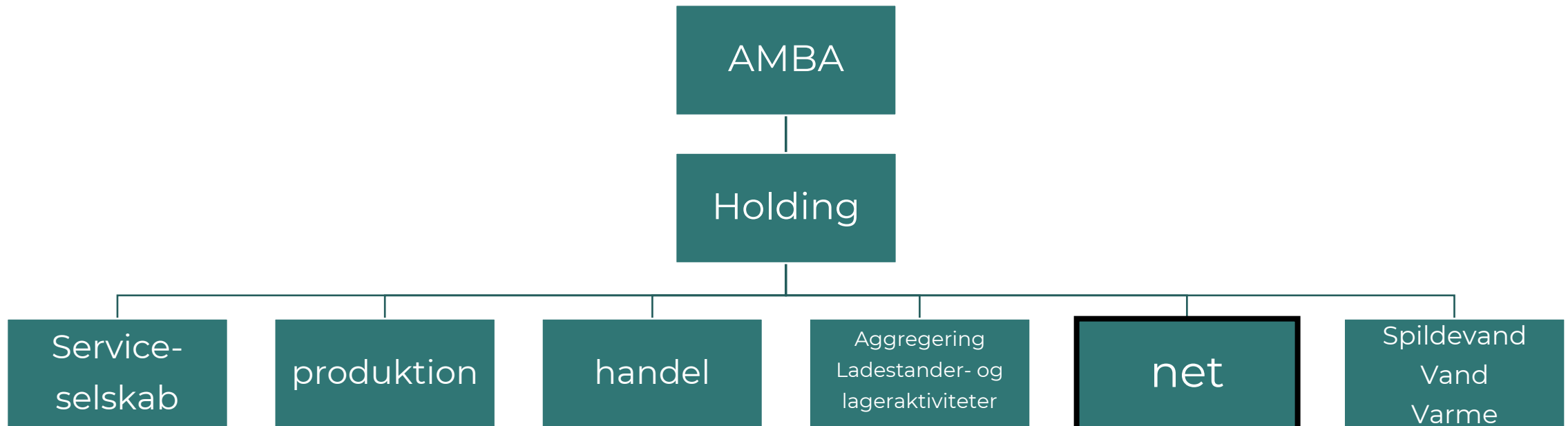
Power-to-X

Brintproducenter

Netselskabet i en energikoncern

Energikoncern

Eksempel på en koncernstruktur

Bevilling til at drive og eje netselskab

Bevilling – uafhængighed i retlig form og organisering

Netvirksomhed kan kun udøves med bevilling – delvis implementering af art. 35

- ↪ Netvirksomheder **kan kun udøves efter bevilling**, jf. § 19, stk. 1, i lov om elforsyning.
- ↪ Bevilling meddeles af klima- energi- og forsyningsministeren for **et nærmere geografisk afgrænset område og gives for mindst 20 år**, jf. § 19, stk. 2.
- ↪ Bevillingshaver (netvirksomheden) **kan alene drive netvirksomhed som ligger inden for bevillingen**. Andre aktiviteter skal udøves i selvstændige selskaber med begrænset ansvar*, jf. elforsyningslovens § 47, stk. 4.
- ↪ Bevillingshaver skal **eje og drive de anlæg som anvendes til at gennemføre de bevillingspligtige aktiviteter**, jf. § 51, stk. 2.
- ↪ Bevillingskrav, at netvirksomheden har **den fornødne personelle, tekniske og finansielle kapacitet**, jf. elforsyningslovens § 50.

Elforsyningslovens § 19, kapitel 7 og kapitel 8.

*Der gælder særlige regler for mindre omfattende aktiviteter i netselskaber med færre end 100.000 kunder - de såkaldte tilknyttede aktiviteter.

Bevillingkrav – grundlæggende krav

Kontrol af bevillingskrav

- ↪ Energistyrelsen varetager kontrollen med netbevillingen. Netvirksomheden modtager et tilsynsbrev, som det skal svare på inden for en given frist – evt. efterfulgt af et tilsynsmøde og en afgørelse.
- ↪ Energistyrelsen foretager en konkret, skønsmæssig vurdering af hvorvidt bevillingskravene **personel, teknisk og finansiel kapacitet**, er opfyldte:
  - ↪ Er der de **fornødne ansatte** til at tage vare på den bevillingspligtige aktivitet. Heri indgår kvalifikationer og kompetencer, herunder beslutningskompetence. Dette vurderes ud fra forskellige parametre, dog skal mindst én person være ansat i netselskabet (ikke nødvendig på fuld tid).
  - ↪ Krav til **finansiel kapacitet**. Der skal være de nødvendige finansielle ressourcer til at varetage bevillingsaktiviteten. Dette vurderes med udgangspunkt i en **række nøgletal**.
  - ↪ Krav til teknisk kapacitet (**teknisk evne** til at varetage den bevillingspligtige aktivitet). Dette indebærer ofte også krav om teknisk mandskab, men det er ikke altid krav at den tekniske kapacitet er ansat i netselskabet.
- ↪ Tilsyn med andre elementer:
  - ↪ F.eks. tilsyn med reglerne om **forbrugerrepræsentation**.
  - ↪ Andre tilsynsemner kan komme op i kommende tilsyn

Bevillingsfornyelse

Nye bevillinger pr. 1. januar 2026

- ↪ Alle eksisterende bevillinger udløber samtidigt pr. 1. januar 2026 og skal fornys for første gang.
- ↪ Bevillinger fornys efter ansøgning til Energistyrelsen, og vi forventer ikke de store ændringer i bevillingskravene.
- ↪ Vi forventer, at myndighederne giver nærmere information om ansøgning og ansøgningskrav, snarest.

Funktionel adskillelse

Habilitetsregler for netvirksomheder

Netvirksomheder, 100.000 kunder og derover	Netvirksomheder under 100.000 kunder
Forbud mod personsammenfald (direktion, ledende medarbejdere)	-
Mindst to uafhængige bestyrelsesmedlemmer og begrænsninger for øvrig bestyrelsesmedlemmer	Mindst to uafhængige bestyrelsesmedlemmer
Tilstrækkelig viden i netbestyrelsen om de lovgivningsmæssige rammer for varetagelse af netvirksomhed	Tilstrækkelig viden i netbestyrelsen om de lovgivningsmæssige rammer for varetagelse af netvirksomhed
Beskrivelse af offentliggørelse af kompetence- og opgavefordeling mellem bestyrelse og direktion	-
Sikre at direktionen/ledende medarbejdere handler uafhængigt af erhvervsmæssige interesser	-
-	Særskilte bestyrelsesmøder med særskilt formandskab
-	Dokumentation for at direktøren afsætter tid til at opretholde netvirksomheden som separat selskab

Elforsyningslovens § 45 og Netvirksomhedsbekendtgørelsens kap 2 (§§ 5-10)

Habilitetsregler for netvirksomheder

Netvirksomheder, 100.000 kunder og derover	Netvirksomheder under 100.000 kunder
Forbud mod personsammenfald (direktion, ledende medarbejdere)	-
Mindst to uafhængige bestyrelsesmedlemmer og begrænsninger for øvrig bestyrelsesmedlemmer	Mindst to uafhængige bestyrelsesmedlemmer
Tilstrækkelig viden i netbestyrelsen om de lovgivningsmæssige rammer for varetagelse af netvirksomhed	Tilstrækkelig viden i netbestyrelsen om de lovgivningsmæssige rammer for varetagelse af netvirksomhed
Beskrivelse af offentliggørelse af kompetence- og opgavefordeling mellem bestyrelse og direktion	-
Sikre at direktionen/ledende medarbejdere handler uafhængigt af erhvervsmæssige interesser	-
-	Særskilte bestyrelsesmøder med særskilt formandskab
-	Dokumentation for at direktøren afsætter tid til at opretholde netvirksomheden som separat selskab

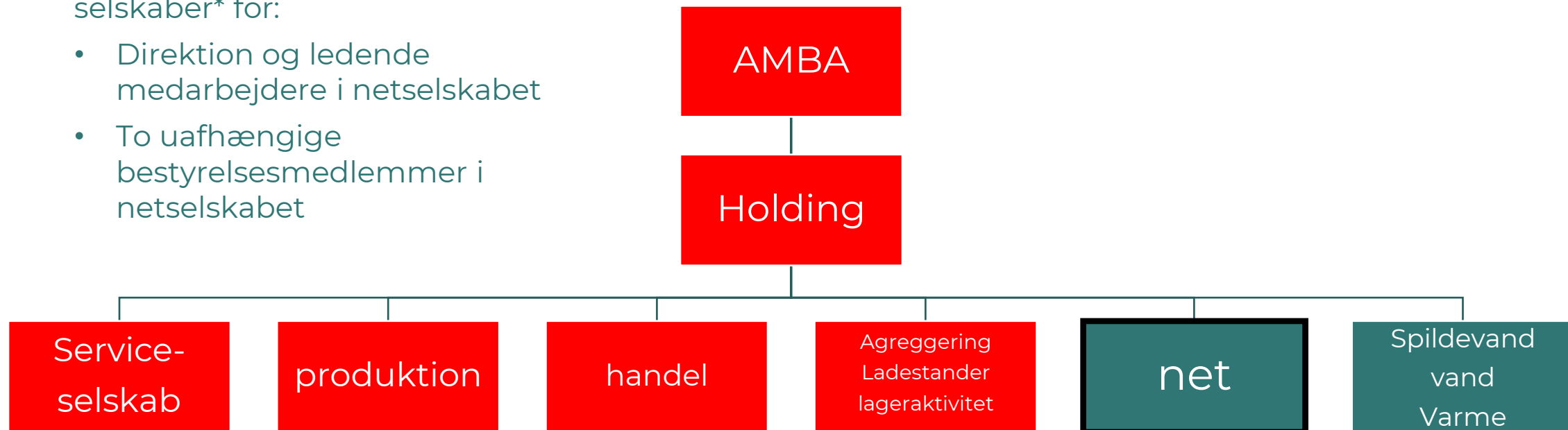
Elforsyningslovens § 45 og Netvirksomhedsbekendtgørelsens kap 2 (§§ 5-10)

Habilitetsregler- 100.000 kunder eller derover

Forbud mod personsammenfald i direktion og ledelse- og to uafhængige bestyrelsesmedlemmer

Forbud mod at deltage i de røde selskaber* for:

- Direktion og ledende medarbejdere i netselskabet
- To uafhængige bestyrelsesmedlemmer i netselskabet

*Forbud mod direkte eller indirekte deltagelse i driften eller ledelsen af selskabsmæssigt forbundet virksomhed, der varetager konkurrenceudsat elektricitetsaktivitet, udfører opgaver for netvirksomheden eller direkte eller indirekte er selskabsmæssigt forbundet med de nævnte virksomheder.

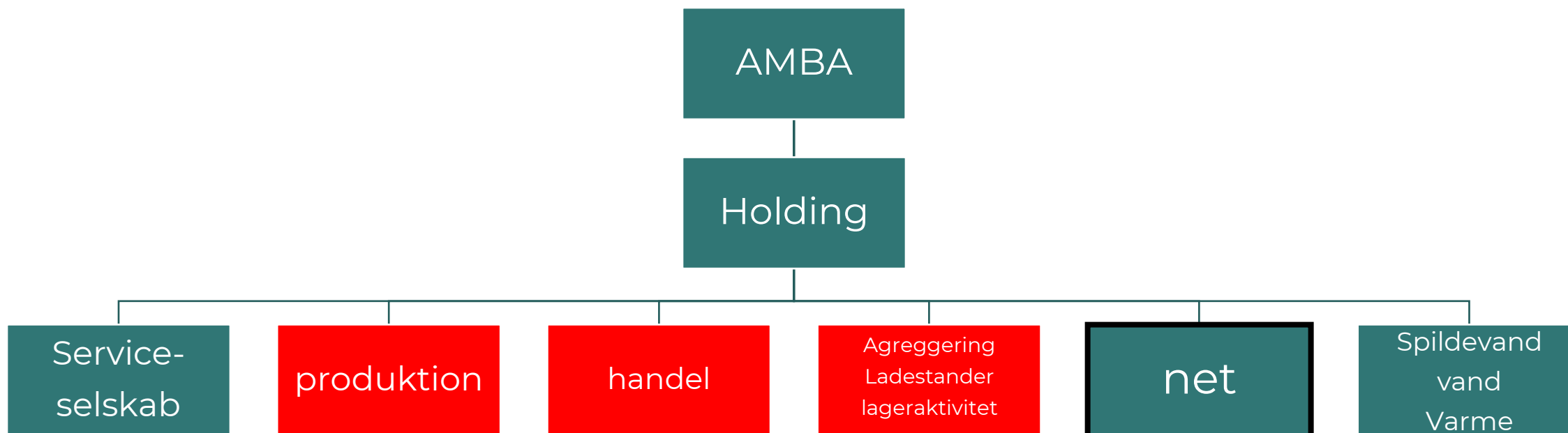
Ved indirekte deltagelse menes den enkeltes personlige forhold f.eks. egne ejerandele i et elproduktionsselskab.. Det betyder, at det kan være problematisk at eje en betydelig aktiepost i den type virksomheder. Det omfatter således ikke forbrugerrepræsentanter der alene er andelshavere.

"Selskabsmæssigt forbundet" omfatter også når et selskab i koncernen f.eks. har ejerandele eller deltager i en konkurrenceudsat elektricitetsaktivitet, der ligger uden for koncernen. Dette er ikke med på illustrationen.

OBS Dette er ikke en fuld beskrivelse af reglerne men skal betragtes som en oversigt over det væsentligste.

Habilitetsregler – 100.000 kunder eller derover

Øvrige bestyrelsesmedlemmer i netbestyrelsen- forbud mod at deltage i de røde selskaber*

Et medlem af netselskabets bestyrelse må ikke direkte eller indirekte deltage i driften eller ledelsen af selskabsmæssigt forbundne **elektricitetsaktiviteter.*

Ved indirekte deltagelse menes personlige forhold f.eks. deltagelse via egne betydelige ejerandele

OBS Dette er ikke en fuld beskrivelse af reglerne men skal betragtes som en oversigt over det væsentligste.

Habilitetsregler for netvirksomheder

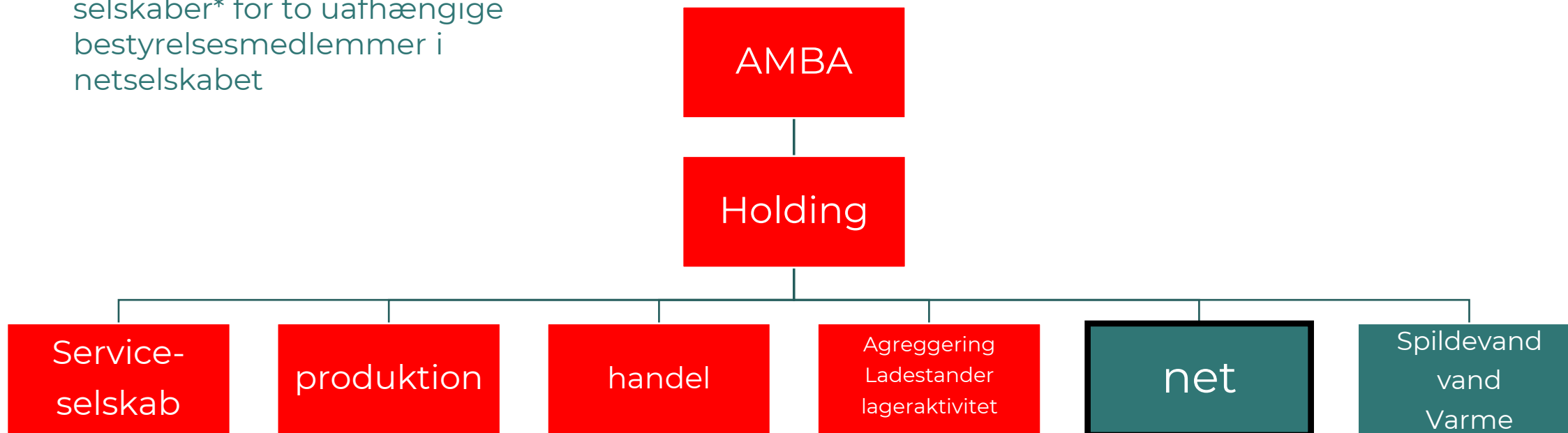
Netvirksomheder, 100.000 kunder og derover	Netvirksomheder under 100.000 kunder
Forbud mod personsammenfald (direktion, ledende medarbejdere)	-
Mindst to uafhængige bestyrelsesmedlemmer og begrænsninger for øvrig bestyrelsesmedlemmer	Mindst to uafhængige bestyrelsesmedlemmer
Tilstrækkelig viden i netbestyrelsen om de lovgivningsmæssige rammer for varetagelse af netvirksomhed	Tilstrækkelig viden i netbestyrelsen om de lovgivningsmæssige rammer for varetagelse af netvirksomhed
Beskrivelse af offentliggørelse af kompetence- og opgavefordeling mellem bestyrelse og direktion	-
Sikre at direktionen/ledende medarbejdere handler uafhængigt af erhvervs-mæssige interesser	-
-	Særskilte bestyrelsesmøder med særskilt formandskab
-	Dokumentation for at direktøren afsætter tid til at opretholde netvirksomheden som separat selskab

Elforsyningslovens § 45 og Netvirksomhedsbekendtgørelsens kap 2 (§§ 5-10)

Habilitetsregler- under 100.000 kunder

To uafhængige bestyrelsesmedlemmer

Forbud mod at deltage i de røde selskaber* for to uafhængige bestyrelsesmedlemmer i netselskabet

*Forbud mod direkte eller indirekte deltagelse i driften eller ledelsen af selskabsmæssigt forbundet virksomhed, der varetager konkurrenceudsat elektricitetsaktivitet, udfører opgaver for netvirksomheden eller direkte eller indirekte er selskabsmæssigt forbundet med de nævnte virksomheder.

Ved indirekte deltagelse menes den enkeltes personlige forhold f.eks. egne ejerandele i et elproduktionsselskab. Det betyder, at det kan være problematisk at eje en betydelig aktiepost i den type virksomheder. Det omfatter således ikke forbrugerrepræsentanter, der alene er andelshavere.

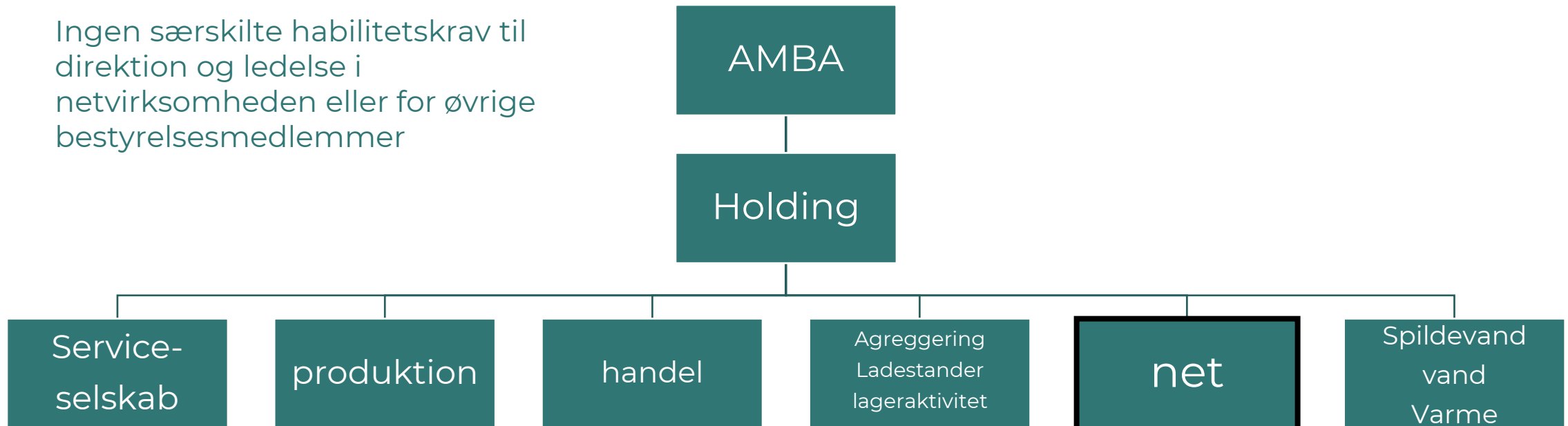
"Selskabsmæssigt forbundet" omfatter også når et selskab i koncernen f.eks. har ejerandele eller deltager i en konkurrenceudsat elektricitetsaktivitet, der ligger uden for koncernen. Dette er ikke med på illustrationen.

OBS Dette er ikke en fuld beskrivelse af reglerne men skal betragtes som en oversigt over det væsentligste. For sikker forståelse – se i regler og Forsyningstilsynets vejledning.

Habilitetsregler under 100.000 kunder

Øvrig ledelse (direktion og øvrig bestyrelse)

Ingen særskilte habilitetskrav til
direktion og ledelse i
netvirksomheden eller for øvrige
bestyrelsesmedlemmer

Undtagelsesbestemmelser

Der er fastsat enkelte konkrete undtagelsesbestemmelser fra forbud mod personsammenfald

Lovgiver har fundet, at enkelte helt konkrete tilfælde bør undtages fra habilitetsreglerne*:

- ↪ Når netselskabet indgår i en koncern med "rene" monopolforsyningsselskaber med et fælles serviceselskab. Dette gælder også, hvis der tale om kraftvarmeanlæg omfattet af varmforsyningsloven, idet også elproduktionen er monopolreguleret.
- ↪ Når der f.eks. er etableret et fælles (service) selskab mellem flere netselskaber, der udelukkende ejes af disse, selskabet udelukkende varetager opgaver for disse netselskaber og opgaverne udelukkende vedrører bevillingspligtig aktivitet eller tilknyttet aktivitet.
- ↪ Hvis en leder/bestyrelsesmedlem i et selskabsmæssigt forbundet selskab, der i øvrigt ikke varetager elektricitetsaktiviteter som f.eks. moderselskab eller et andet forsyningsselskab, har opstillet ladestandere kun til koncernens medarbejdere på en fælles kontorlokation eller når et tilsvarende selskab varetager egenproduktion, (jf. bekg om VE- egenforbrugere). Egenproduktionen må dog kun omfatte producere energimængde svarende til eget forbruget og dette må kun udgøre en ubetydelig økonomisk værdi i selskabet. Tilsvarende er lagerkapacitet hertil muligt med samme begrænsninger. OBS på at overskudsproduktion falder uden for undtagelsen – dette vil blive betraget som elektricitetsaktivitet.
- ↪ Forsyningstilsynet skal underrettes om disse aktiviteter og om ændringer heri.

* Dette er ikke en fuld beskrivelse af reglerne men skal betragtes som en oversigt over det væsentligste.

Habilitetsregler for netvirksomheder

Netvirksomheder, 100.000 kunder og derover	Netvirksomheder under 100.000 kunder
Forbud mod personsammenfald (direktion, ledende medarbejdere)	-
Mindst to uafhængige bestyrelsesmedlemmer og begrænsninger for øvrig bestyrelsesmedlemmer	Mindst to uafhængige bestyrelsesmedlemmer
Tilstrækkelig viden i netbestyrelsen om de lovgivningsmæssige rammer for varetagelse af netvirksomhed	Tilstrækkelig viden i netbestyrelsen om de lovgivningsmæssige rammer for varetagelse af netvirksomhed
Beskrivelse af offentliggørelse af kompetence- og opgavefordeling mellem bestyrelse og direktion	-
Sikre at direktionen/ledende medarbejdere handler uafhængigt af erhvervmæssige interesser	-
-	Særskilte bestyrelsesmøder med særskilt formandskab
-	Dokumentation for at direktøren afsætter tid til at opretholde netvirksomheden som separat selskab

Elforsyningslovens § 45 og Netvirksomhedsbekendtgørelsens kap 2 (§§ 5-10)

Øvrige krav til netvirksomhedens ledelse – 100.000 kunder og derover

Tilstrækkelig viden om lovgivningsmæssige rammer i netbestyrelsen

- ↪ Det er **den samlede viden hos medlemmerne af en netbestyrelse**, der skal leve op til dette krav og derfor ikke det enkelte bestyrelsesmedlem.
- ↪ Formålet er at understøtte varetagelse af netvirksomhed inden for de lovgivningsmæssige rammer, herunder under iagttagelse af de regler, der skal sikre, at netvirksomheden agerer som uafhængig enhed og neutralt overfor andre aktører således at diskriminerede adfærd forhindres.
- ↪ Derfor skal netvirksomheden have tilstrækkeligt fokus på at forebygge diskriminerende adfærd men også bredere regler.
- ↪ Kravene om tilstrækkelig viden i bestyrelsen understøtter også at bestyrelsen er bedre klædt på i forhold til intern overvågning.
- ↪ Bestyrelsen skal kunne udstede direktiver til netselskabets ledelse om overholdelse af reglerne og evt. anmode om redegørelse herfor.
- ↪ Der kan iværksættes uddannelsestiltag
- ↪ Vidensniveau skal vurderes løbende af netselskabet f.eks. ved udskiftning af medlemmer.

Dokumentation for arbejdsdeling mellem netselskab og bestyrelsen

- ↪ Dokumentation, der **beskriver arbejdsdeling mellem netvirksomhed og netbestyrelse**
- ↪ Dokumentation skal beskrive beslutningskompetencer, både emnemæssigt og beløbsmæssigt (hvis relevant) mellem hhv. bestyrelse og netselskabet.
- ↪ Dokumentationen skal være "gennemsigtig" f.eks. i vedtægter, forretningsorden eller direktionsinstruks. Det kan også ske gennem en erklæring som beskriver ansvarsdelingen i relevante dokumenter.
- ↪ Dokumentationen skal offentliggøres på netselskabets hjemmeside
- ↪ Dokumentationen skal fremsendes til Forsyningstilsynet sammen med relevant internt materiale via virk.dk. umiddelbart efter 1. januar 2024.

Krav til ledelsespersoners uafhængighed i forhold til erhvervsinteresser

- ↪ Netselskabets **direktion og ledende medarbejdere** skal være uafhængige af erhvervmæssige interesser i selskabsmæssigt forbundne virksomheder
- ↪ Det medfører at aflønning ikke må være afhængig af resultater i en selskabsmæssigt forbundet virksomhed
- ↪ Der skal være faste procedurer for evt. skifte i ansættelser mellem netvirksomheden og en selskabsmæssigt forbundet virksomhed
- ↪ (i øvrigt krav om at der ikke må være ejerandele eller andre personlige forhold)

Habilitetsregler for netvirksomheder

Netvirksomheder, 100.000 kunder og derover	Netvirksomheder under 100.000 kunder
Forbud mod personsammenfald (direktion, ledende medarbejdere)	-
Mindst to uafhængige bestyrelsesmedlemmer og begrænsninger for øvrig bestyrelsesmedlemmer	Mindst to uafhængige bestyrelsesmedlemmer
Tilstrækkelig viden i netbestyrelsen om de lovgivningsmæssige rammer for varetagelse af netvirksomhed	Tilstrækkelig viden i netbestyrelsen om de lovgivningsmæssige rammer for varetagelse af netvirksomhed
Beskrivelse af offentliggørelse af kompetence- og opgavefordeling mellem bestyrelse og direktion	-
Sikre at direktionen/ledende medarbejdere handler uafhængigt af erhvervsmæssige interesser	-
-	Særskilte bestyrelsesmøder med særskilt formandskab
-	Dokumentation for at direktøren afsætter tid til at opretholdenet virksomheden som separat selskab

Elforsyningslovens § 45 og Netvirksomhedsbekendtgørelsens kap 2 (§§ 5-10)

Øvrige krav til netvirksomhedens ledelse – under 100.000 kunder

Tilstrækkelig viden om lovgivningsmæssige rammer i netbestyrelsen

- ↪ Det er den samlede viden hos medlemmerne af en **netbestyrelse**, der skal leve op til dette krav og derfor ikke det enkelte bestyrelsesmedlem.
- ↪ Formålet er at understøtte varetagelse af netvirksomhed inden for de lovgivningsmæssige rammer, herunder under iagttagelse af de regler, der skal sikre, at netvirksomheden agerer som uafhængig enhed og neutralt overfor andre aktører således at diskriminerede adfærd forhindres.
- ↪ Derfor skal netvirksomheden have tilstrækkeligt fokus på at forebygge diskriminerende adfærd men også bredere regler.
- ↪ Kravene om tilstrækkelig viden i bestyrelsen understøtter også at bestyrelsen er bedre klædt på i forhold til intern overvågning.
- ↪ Bestyrelsen skal kunne udstede direktiver til netselskabets ledelse om overholdelse af reglerne og evt. anmode om redegørelse herfor.
- ↪ Der kan iværksættes uddannelsestiltag
- ↪ Vidensniveau skal vurderes løbende af netselskabet f.eks. ved udskiftning af medlemmer.

Adskilte bestyrelsesmøder under andet formandskab

- ↪ Bestyrelsesmøderne skal foregå under et andet formandskab end bestyrelsesmøder i andreselskabsmæssigt forbundne selskaber.
- ↪ Bestyrelsesmøder skal holdes tidsmæssigt adskilt fra bestyrelsesmøder i andre selskabsmæssigt forbudne selskaber.

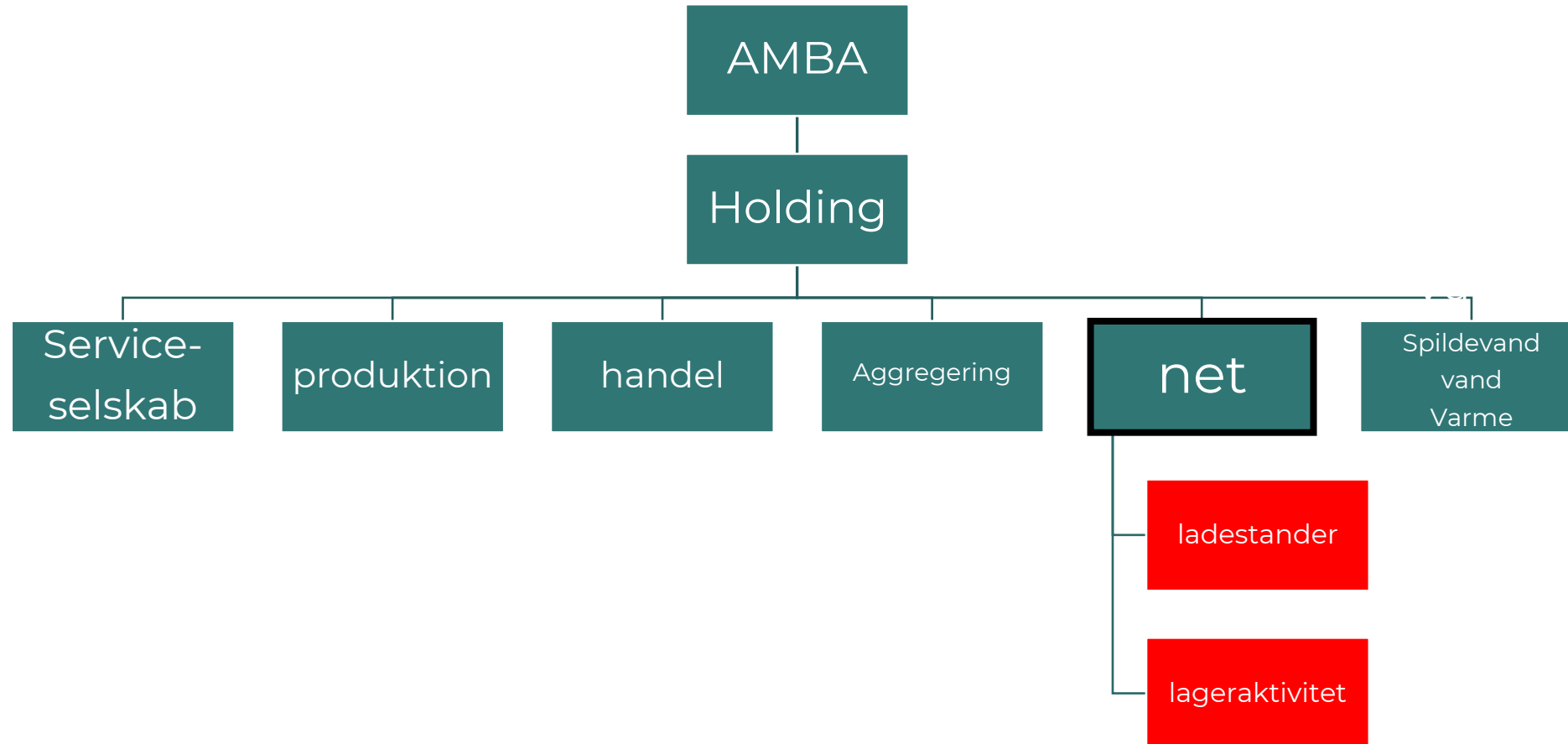
Direktøren afsætter tid til at opretholde netvirksomheden som separat virksomhed

- ↪ Dokumentationspligt kun, hvis netvirksomhedens direktion også f.eks. er direktion i andre selskabsmæssigt forbundne virksomheder.

Forbud mod ejerskab af andre elektricitetsaktiviteter

Netselskabets ejerskab til andre elektricitetsaktiviteter

Forbud mod at netselskabet ejer og driver ladestanderaktiviteter og lageraktiviteter pr. 1. januar 2026.

Netvirksomhedsbekendtgørelsens § 38 og § 41

(Visse undtagelser hertil i forhold til at varetage bevillingsaktiviteter).

Disse aktiviteter må fortsat gerne være i koncernen under andet ejerskab. f.eks. via holding

Særskilt identitet

Krav om særskilt identitet – navn og logo

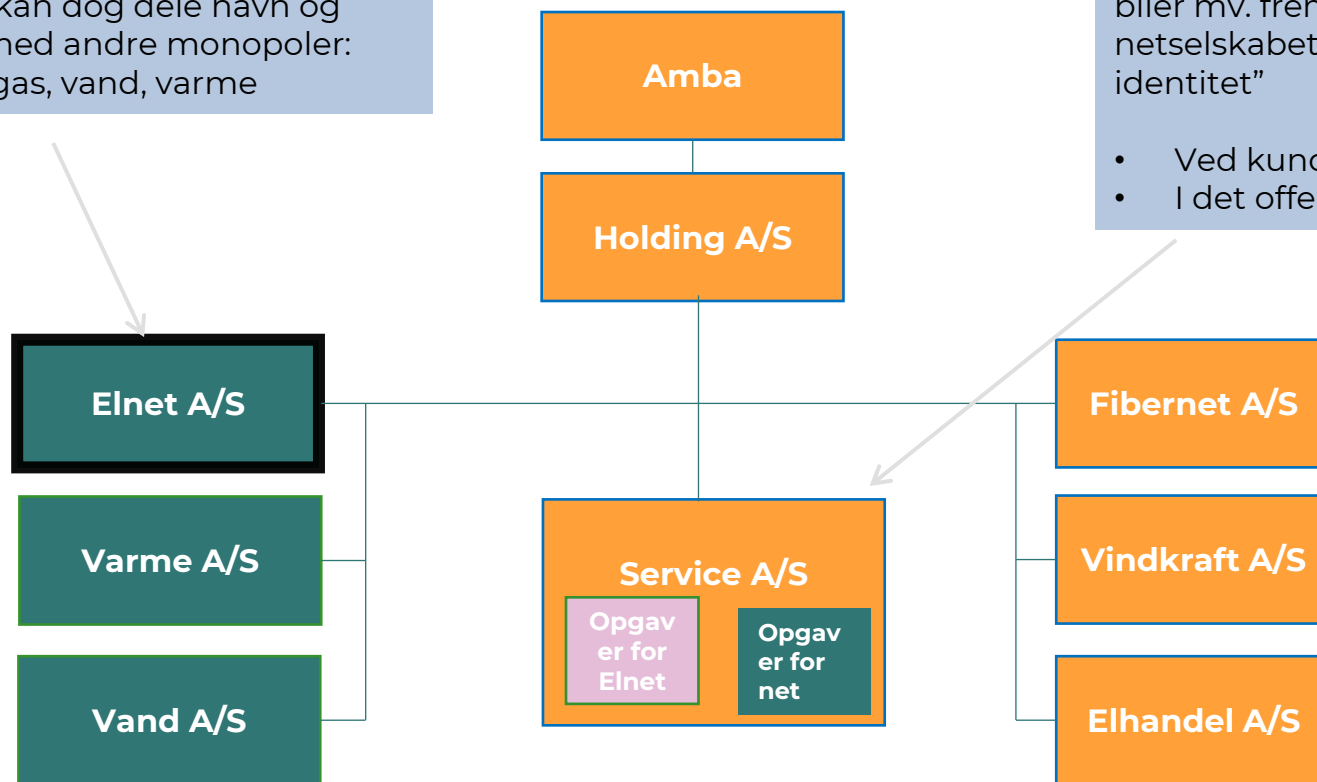
Der må ikke skabes usikkerhed om særskilt identitet (Forbud mod sammenfaldende navn og logo med konkurrenceudsatte aktiviteter i koncernen, jf. elforsyningslovens § 20b)

Elnet skal have navn og logo adskilt fra øvrig koncern

Elnet kan dog dele navn og logo med andre monopoler: naturgas, vand, varme

Når andre selskaber i energikoncernen løser opgaver for Elnet, skal medarbejdere og biler mv. fremstå med netselskabets identitet eller "3. identitet"

- Ved kundekontakt
- I det offentlige rum

Særskilt identitet til netselskaber i en koncern

Særskilt identitet i **kommunikationen med omverdenen og i identitetsstrategier (eller forbud mod skjult reklame for et koncernforbundet elhandelselskab)**

- ↳ **Særskilt identitet i kommunikation med omverdenen- brug altid rigtigt navn og logo f.eks.:**
  - ↳ I mails, som sendes til elforbruger
  - ↳ **Oplysninger og dialog på sociale medier – husk når I er på SOME, at bruge rigtigt logo, hashtag mm**
  - ↳ **Kommunikation med offentligheden – husk dette, f.eks. hvis I er i lokalmedierne og udtaler jer som medlem af netselskabets bestyrelse.**
  - ↳ E-mails, som netvirksomheden kan træffes på.
- ↳ **Vedr. netvirksomhedens hjemmeside:**
  - ↳ Krav om råderet over egen hjemmeside
  - ↳ Det skal være klart at det er netselskabets hjemmeside
  - ↳ Ingen links til koncernens hjemmeside – dog gerne organisationsdiagram
  - ↳ Ingen reklamer for konkurrenceudsatte ydelser, herunder oplysninger om elpriser.
  - ↳ Ingen oplysninger om koncernens vedtægter, årsregnskab mm

Markedsmæssighed

Hvad er markedsmæssighed

Regulering i elforsyningsloven

- ↪ *Aftaler som kollektive elforsyningsvirksomheder indgår med **andre virksomheder, herunder koncerforbundne selskaber, skal indgås på markedsmæssige vilkår.***
- ↪ At en aftale er markedsmæssig indebærer, at aftaleparterne anvender priser og vilkår i overensstemmelse med, hvad d er kunne være opnået, hvis aftalen var indgået mellem uafhængige parter (armslængdeprincippet).
- ↪ Hovedhensynet med elforsyningslovens regler om markedsmæssighed er at sikre, at værdierne i de kollektive elforsyningsvirksomheder alene anvendes i overensstemmelse med lovens prisbestemmelser. Kravene til markedsmæssighed skal særligt forhindre, at kollektive elforsyningsvirksomheder køber for dyrt eller sælger for billigt og på den måde overfører midler mellem koncern- og interesseforbundne virksomheder. Der er dog også krav om markedsmæssighed i andre handler.
- ↪ Elforsyningslovens regler om markedsmæssighed supplerer således lovens regulering af netvirksomhedernes priser, idet den giver hjemmel til at Forsyningstilsynet kan regulere den pris, der indgår i den økonomiske regulering af selskaberne.

Elforsyningslovens § 46 og uddrag af bemærkninger hertil.

De konkrete regler om dokumentation fremgår af kapitel 12 i netvirksomhedsbekendtgørelsen.

Bestemmelser om markedsmæssighed

Bestemmelser om dokumentation for kontrollerede transaktioner i netvirksomhedsbekendtgørelsen – korrekt og tidsmæssig dokumentation efter reglerne er altafgørende !

Dokumentation og proces

Aftaler skal foreligge skriftlige på aftaletidspunktet !

Der skal løbende udarbejdes markedsmæssighedsdokumentation efter reglerne.

Netselskaber skal anvende OECD´s TP-guidelines og SKAT´s juridiske vejledning. Netselskaberne har metodefrihed inden for TP-guidelines, men skal have fokus på at vælge en egnet metode til situationen.

Forsyningstilsynet kan efterprøve inden for OECD´s TP-guidelines samt SKAT´s juridiske vejledning, og kan anvende en anden metode end den af netselskabet valgte, hvis væsentlige forhold taler mod den anvendte. Forsyningstilsynet har en tendens til hurtigt at anvende TNM-metoden og evt forkaste CUP-metoden.

Hvis markedsmæssigheden ikke findes godtgjort (dokumenteret) kan Forsyningstilsynet skønsmæssigt fastsætte en ny pris til brug for den økonomiske regulering af selskabet.

Ved åbenlys mangelfuld dokumentation sættes prisen til 0

En kontrakt vundet gennem udbud er i sig selv ikke tilstrækkelig dokumentation. Der skal udarbejdes markedsmæssighedsdokumentation ved siden af.

Gælder for "kontrollerede transaktioner", jf. 2, i ligningsloven.

Hvis der indgås aftaler med samme part for mindre end 250.000 kr. inden for det forudgående år, gælder de skærpede dokumentationskrav ikke.

Krav om offentliggørelse af aftaler

- ↪ Netvirksomheder skal indsende en årlig oversigt over aftaler med forbundne foretagender for det foregående (kalender)år til Forsyningstilsynet. Dette skal ske første gang inden 1. juli 2024
- ↪ Netvirksomheder skal tillige på hjemmesiden offentliggøre en oversigt over aftaler - første gang inden 1. juli 2024.
- ↪ Oversigten skal indeholde oplysninger om aftalens parter, aftalens genstand og kontraktsum.
- ↪ Kontraktsummen skal inddeles i intervaller som aftaler under 500.000 kr., aftaler mellem 500.000 og 2.000.000 kr. samt aftaler over 2.000.000 kr.

Netvirksomhedsbekendtgørelsens §§ 47 og 48, herunder definition af forbundne foretagender.

Netselskabernes indkøb af nettab

Særlige regler om udbud

- ↪ Nettab er den mængde strøm, der går tabt, når strømmen transporteres gennem elnettets kabler ud til stikkontakten. Dette strømstab skal netselskaberne købe på elmarkedet.
- ↪ Netselskaberne skal udbydes en købekontrakt om køb af nettab. Det er et krav, at kontrakten udbydes til løbende afregning, til elspotprisen for det relevante prisområde plus en fast markup i øre pr. kWh. Endvidere vil det være på vilkår af, at transmissions-, system-, og balancetariffen gennemfaktureres.
- ↪ Ved et særskilt udbud kan der udbydes en kontrakt til annullering af oprindelsesgarantier svarende til den mængde el, der udgør netvirksomhedens nettab i netvirksomhedens område (grøn strøm)....
- ↪ Der skal udarbejdes særskilt markedsmæssighedsdokumentation selvom der også er gennemført udbud.

Andre krav om neutral adfærd mm

Elforsyningslovens § 24

Enhver har ret til at anvende det kollektive elforsyningsnet til transport af elektricitet mod betaling

Kollektive elforsyningsvirksomheder må ikke forskelsbehandle brugere af systemet eller kategorier af brugere eller begunstige tilknyttede eller associerede virksomheder, eller virksomheder, der kontrolleres af samme virksomhedsejere.

Adgang til nettet:

- Tilslutning, vedligeholdelse og udbygning skal ske helt uafhængig af om de tilsluttede kunder er energikunder i "eget" eller eksterne elhandelsselskaber.
- Såfremt en forbruger indenfor netvirksomhedens bevillingsområde opfylder de fastsatte vilkår, skal netvirksomheden give brugerne adgang til nettet
- Der må i forbindelse med tilslutning ikke ske diskrimination af den nye forbruger – eller producenten, f.eks. m.h.t. betaling for tilslutning med hastighed hvormed den pågældende bliver tilsluttet.
- Der må ikke i forbindelse med afbrydelser ikke ske diskrimination f.eks. m.h.t. hastigheden forbrugerens bliver afbrudt (Brown out er en særlig situation)

Elforsyningslovens § 24

Enhver har ret til at anvende det kollektive elforsyningsnet til transport af elektricitet mod betaling

Kollektive elforsyningsvirksomheder må ikke forskelsbehandle brugere af systemet eller kategorier af brugere eller begunstige tilknyttede eller associerede virksomheder, eller virksomheder, der kontrolleres af samme virksomhedsejere.

Eksempler

Vedligeholdelse af nettet:

- Vedligeholdelsen af den yderste periferi af nettet må ikke nedprioriteres, blot fordi en defekt kun berører få elkunder.
- Netvirksomheden har pligt til at udbygge i forbindelse med etablering af nyt byggeri.

Forbud mod begunstivelse:

- Der må ikke gives "egne" elhandlere fordele
- Forbud mod at favorisere bestemte selskaber – generelt og i kundekontrakten
- Kommunikation med elhandlere om konkrete aftagere skal ske via datahubben. Der må ikke tales "hen over bordet" i fælles serviceselskaber.
- Fortrolighed om kommercielt følsomme oplysninger, og ingen videregivelse af fordelagtige oplysninger på diskriminerende måde.

Netselskabernes fastsættelse af priser og netregler

Metoder og betingelser skal godkendes af Forsyningstilsynet og skal offentliggøres

- ↪ Netselskaber fastsætter priser (metode for priser) og betingelser for anvendelse af nettet i eget bevillingsområde i overensstemmelse med gældende regler, jf. § 73 a.
- ↪ Netregler skal anmeldes til og godkendes af Forsyningstilsynet og skal offentliggøres af netvirksomhederne, jf. 73 a. Dette skal sikre lighed, ikke-diskrimination og gennemsigtighed for kunder vedr. priser og betingelser.
- ↪ Brancheforeninger kan med hjemmel i elforsyningslovens § 73 b, udarbejde standardbetingelser og metoder mm, der godkendes af Forsyningstilsynet. Det enkelte netselskab skal dog altid foretage en særskilt anmelde af disse til Forsyningstilsynet, hvis det ønsker at anvende branchens standarder.
- ↪ Green Power Denmark har med hjemmel i § 73 b, i elforsyningsloven anmeldt en række standard betingelser og -tariffer, herunder f.eks. tarifmodel 3.0., tilslutningsbestemmelser, standardvilkår mm

Centrale myndigheder

Energistyrelsen

Underlagt ministerens instruktionsbeføjelse, dvs. ikke uafhængig.

Udarbejder udkast til lovforslag, og udsteder bekendtgørelser efter delegation fra ministeren.

Fører tilsyn på enkelte områder f.eks. med bevillingerne.

Forsyningstilsynet

Uafhængigt tilsyn

Tilsyn med overholdelse af elforsyningsloven, jf. elmarkedsdirektivet.

Godkendende myndighed i forhold til pris (metoder) og vilkår for distributionsnettet, jf. elmarkedsdirektivet.

Overvåger markeden, jf. elmarkedsdirektivet.

Desuden tilført politikunderstøttende opgaver, som analyser til brug for regeludvikling, underretningspligt til ministeren mm.

Udarbejder vejledninger og i nogle tilfælde bekendtgørelser.

Fuldt ud gebyrfinansieret af de kontrollerede virksomheder.

Energiklagenævnet

Klageinstans i konkrete afgørelser truffet af Forsyningstilsynet og Energistyrelsen.

En del af Nævnenes Hus

Ankenævnet på Energiområdet

Privat ankenævn på energiområdet om køb og levering af elektricitet, gas og fjernvarme.

Ankenævnet er oprettet af branchernes aktører.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen varetager sekretariatsfunktionen.

Opsamling bestyrelsens rolle

Hvad er bestyrelsens rolle

- ↪ Hvad kan bestyrelsen gøre i forhold til at sikre neutral adfærd og uafhængig varetagelse af netvirksomhed ?
- ↪ Hvordan sikres der et løbende fokus på dette ?

Tak for i dag

Links til lovgivning og vejledninger

Elforsyningsloven og bekendtgørelser i medfør heraf på retsinformation.dk (se kolonne til venstre for bekendtgørelser):

[Elforsyningsloven \(retsinformation.dk\)](#)

Lovbekendtgørelse nr. 1248 af 24. oktober 2023 af lov om elforsyning

Centrale bekendtgørelser:

bekg. nr. 1655 af 4. dec. 2023 om varetagelse af netvirksomhedsaktiviteter

bekg. nr. 1615 af 4. dec. 2023 om netvirksomheders interne overvågning

Forsyningstilsynets vejledninger (forsyningstilsynet.dk):

[Vejledninger | Forsyningstilsynet](#)

Her kan findes:

Vejledning om habilitet, markedsmæssighed og dataadskillelse , jf. netvirksomhedsbekendtgørelsen.

Vejledning om særskilt identitet.

Vejledning om intern overvågning